บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และเขต 2 โดยจำแนกตามขนาด ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตามขนาด ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จากตัวแปรพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสอบถามความคิดเห็นจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และเขต 2 เกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา จากนั้นได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และเขต 2 แล้วหาตัวพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาจากตัวแปรพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาด ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน3 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 46 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมาย และทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สหสัมพันธ์อย่างง่าย สหสัมพันธ์พหุคูณ และการถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน แล้วทำการแปลผล และนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการค้นคว้าครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การเป็นผู้นำ และการกำหนดเป้าหมาย อันดับสุดท้าย คือ การตัดสินใจ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และอันดับสุดท้าย คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามตัวแปรแต่ละด้าน พบผลดังนี้

3.1 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยรวมพบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีขนาดเล็ก มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมสูงที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดกลาง อันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วมีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีเพียงด้านการเป็นผู้นำเท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำในสถานศึกษาขนาดเล็ก สูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก กับขนาดกลาง และขนาดกลาง กับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก

มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการเป็นผู้นำ, ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการเป็นผู้นำ และ ด้านการกำหนดเป้าหมาย อันดับสุดท้าย คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์และการฝึกอบรม

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการเป็นผู้นำ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์และการฝึกอบรม

3.2 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ประเภทประถมศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อันดับสอง ได้แก่ สถานศึกษาประเภทขยายโอกาส อันดับสาม ได้แก่ สถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา และอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาประเภทเอกชน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่ต่างประเภทกัน ด้านการเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส, มัธยมศึกษา และเอกชน

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ด้านการจูงใจ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการจูงใจ ของผู้บริหารสถานศึกษาประเภท

ประถมศึกษา สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วม ของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน และพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส สูงกว่าประเภทมัธยมศึกษา

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารประเภทขยายโอกาส, ประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน ของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน และพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส สูงกว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่ต่างประเภทกัน ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่ต่างประเภทกัน ผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาที่มีประเภทต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส, ประเภทมัธยมศึกษา และประเภทเอกชน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถานศึกษา พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาประเภทประถมศึกษา พบว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภท พบผล ดังนี้

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ประเภทประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการเป็นผู้นำ และ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ประเภทขยายโอกาส โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย, ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม และ ด้านการเป็นผู้นำ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการเป็นผู้นำ

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ประเภทมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการติดต่อสื่อสาร และ ด้านการกำหนดเป้าหมาย อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ประเภทเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการเป็นผู้นำ และ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

3.3 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก มีความเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน 5 ด้าน กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน ด้านการตัดสินใจ และ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ส่วนด้านการเป็นผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการเป็นผู้นำ และด้านการกำหนดเป้าหมาย อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม, ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการเป็นผู้นำ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

4. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบผลดังนี้

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดกลาง อันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีเพียงด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวกเท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ สถานศึกษาขนาดเล็กมีการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สูงกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเข้ากับสภาพแวดล้อม อันดับสุดท้าย คือ ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ของสถานศึกษาขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อันดับสุดท้าย คือ ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

4.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) คือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา กับ ขยายโอกาส และประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีประสิทธิผลโดยรวมสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาประเภทเอกชน สถานศึกษาประเภทขยายโอกาส และอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีประเภทของสถานศึกษาต่างกัน ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) คือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีประสิทธิผลด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สูงกว่าสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีประเภทของสถานศึกษาต่างกัน ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก พบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) คือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา กับ ขยายโอกาส และประเภทประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีประสิทธิผลด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สูงกว่าสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส และประเภทมัธยมศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีประเภทของสถานศึกษาต่างกัน ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา พบว่า คู่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) คือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา กับขยายโอกาส และประเภทประถมศึกษา กับมัธยมศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาประเภทประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีประสิทธิผลด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา สูงกว่าสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส และประเภทมัธยมศึกษา

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีประเภทของสถานศึกษาต่างกัน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภท พบผลดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นประเภทประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นประเภทขยายโอกาส โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นประเภทมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นประเภทเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบผลดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อันดับสุดท้าย คือ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ในกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การแก้ปัญหาของสถานศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อันดับสุดท้าย คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

5. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กล่าวคือ พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการเป็นผู้นำ (X_1) การจูงใจ (X_2) การติดต่อสื่อสาร (X_3) การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน (X_4) การตัดสินใจ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย (X_6) การควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X_8) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ทั้งด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (Y_2) การพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเข้ากับสภาพแวดล้อม (Y_3) และการแก้ปัญหาของสถานศึกษา (Y_4)

6. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7) ด้านการจูงใจ (X_2) ด้านการตัดสินใจ (X_5) และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X_8) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยพฤติกรรมบริหาร

การมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน รวมกัน สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ได้เท่ากับ 55.70 เปอร์เซ็นต์

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่พบในการศึกษาตามความมุ่งหมายและสมมติฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง และต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 1) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับดี และปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษายังมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ และการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล โดยได้รับการส่งเสริม สนับสนุนเข้ารับการอบรมพัฒนา และส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อหาแนวทาง และนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) (จีรวัฒน์ แสนสุขทวี, 2546, หน้า 92) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 83) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก บุญลือ จันทศร (2542, หน้า 115) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับมาก และไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 128) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แสดงพฤติกรรม

การบริหารด้านการเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายการควบคุมการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม อยู่ในระบบที่สาม คือ ระบบการปรึกษาหารือ

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การเป็นผู้นำ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมการปฏิบัติงาน การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน และอันดับสุดท้าย คือ การตัดสินใจ ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายแต่ละด้านไว้ ดังนี้

1.1 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่ต้องการให้บรรลุสูง ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษาต่อ การอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง (อำนวย ชยันต์นคร, 2544, หน้า 85) สอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 164) ที่กล่าวว่าการฝึกอบรมนั้นถือเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น โดยจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การในที่สุด งานวิจัยของ สมถวิล ชูทรัพย์ (2538) เรื่อง การใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล โรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 พบว่า การใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูเทศบาล คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก

1.2 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจครูมาก เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และสนับสนุนให้ครูเสนอแนวทางดำเนินงาน ใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนางาน เมื่อครูได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงาน เขาจะรับผิดชอบงานอย่างเต็มความสามารถ และจะได้ผลงานที่มีคุณภาพ (ไพศาล ชาญสูงเนิน, 2542, หน้า 133) สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่าผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ สร้างสรรค์ระบบที่จะทำให้ครูได้สอนและนักเรียนได้เรียนดีที่สุด ทำให้

สิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้มีประสิทธิผลมากที่สุด (Hughes, 1994) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารใช้พฤติกรรมการบริหารการเป็นผู้นำที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทัศน์ ปิ่นเนียม (2538) ที่พบว่าพฤติกรรมการบริหารของศึกษาธิการอำเภอด้านการเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย อยู่ในระดับมาก และ ศิรินทิพย์ ป้อมบุปผา (2543) เรื่อง การศึกษาแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมผู้นำแบบที่มีประสิทธิผลสูง

1.3 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการกำหนดเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะโดยปกติในสถานศึกษาถ้ามีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจะมีการหารือกันก่อนแล้วจึงจะมีการออกคำสั่ง ความพยายามที่จะให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ระดับสูงพยายามมากส่วนระดับล่างต่อต้านเป็นครั้งคราว (ไพศาล ชาญสูงเนิน, 2542, หน้า 135) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 63) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก สมถวิล ชูทรัพย์ (2538) ที่พบว่า ระบบการใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระบบที่สาม คือ ระบบปรึกษาหารือ และ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2543, หน้า 155) ที่กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายเป็นมาตรฐานสำหรับการตัดสินใจในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคตขององค์การ

1.4 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีอิสระตามหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่จับผิด ให้กลุ่มงานทุกระดับมีส่วนร่วมดูแลการดำเนินงาน และมีการนิเทศติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารมีการใช้ข้อมูลในการควบคุม หรือตรวจสอบ เช่น ข้อมูลในด้านบัญชี ผลการสอน ฯลฯ ใช้ในการตรวจสอบเพื่อให้ความดีความชอบ บางทีใช้การลงโทษ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงตามงานที่มอบหมาย (ไพศาล ชาญสูงเนิน, 2542, หน้า 135) ผลการวิจัยที่

พบนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 63) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก อนุชา ดำรงศักดิ์ (2539) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตสังฆมณฑลราชบุรี อยู่ในระดับมาก และ อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ของผู้บริหาร โรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย อยู่ในระดับมาก

1.5 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะปัจจัยที่ใช้เป็นพลังจูงใจเกิดจากเป้าหมายของกลุ่ม โดยใช้ลักษณะการจูงใจเป็นระบบตอบแทนที่ครูร่วมกันสร้างขึ้น ซึ่งครูจะมีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษาและเป้าหมายของสถานศึกษา และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ และประเมินความก้าวหน้าของงาน (สุรัฐ ศิลปอนันต์, 2527) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการจูงใจของผู้บริหารอยู่ในระบบที่สาม คือ ระบบปรึกษาหารือ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 63) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการจูงใจ อยู่ในระดับมาก

1.6 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ผู้บริหารได้ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และถูกต้องแก่ครู จึงทำให้มีการมีการพบปะหารือ ติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เกิดความเข้าใจไปในทางเดียวกัน ทำให้งานบรรลุเป้าหมาย การติดต่อสื่อสารเป็นแบบสองทาง ทั้งจากผู้บริหารลงมาตามลำดับชั้นและสายงาน จากครูผู้สอนผ่านขึ้นตามสายงานถึงผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ แก่ครู และเป็นข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตลอดจน

สถานศึกษาได้อธิบายถึงความมุ่งหวังของสถานศึกษาที่มีต่อครูอย่างชัดเจน (อำนวย ชยันต์นคร, 2544, หน้า 84) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รีด (Reed, 1987, p. 1388-A) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะขององค์การ พฤติกรรมการมีภาวะผู้นำของครูใหญ่ และความพึงพอใจของครู พบว่า ครูใหญ่ที่มีพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย มีการติดต่อสื่อสารแบบหลายทิศทาง ครูจะมีความพึงพอใจสูง และ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

1.7 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีการติดต่อสัมพันธ์กัน เป็นลักษณะอย่างกว้างขวางแบบฉันท์มิตร มีความมั่นใจและไว้วางใจกัน ให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยผู้บริหารอาจเห็นว่าครูมีอิทธิพลต่อการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และกิจกรรมภายในสถานศึกษา ตลอดจนโครงสร้างของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ พอที่จะอำนวยให้กลุ่มงานมีอิทธิพลต่อกันและกันในทุกแนว (ไพศาล ชาญสูงเนิน, 2542, หน้า 134) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราภรณ์ อิ่มวิทยา (2532) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระบบปรึกษาหารือ อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน อยู่ในระดับมาก

1.8 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักการบริหารการศึกษามาใช้ประกอบการตัดสินใจ มีการวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลอย่างรอบคอบ เมื่อต้องตัดสินใจ ผู้บริหารจะตัดสินใจด้วยตนเองเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษา ส่วนรายละเอียดในการดำเนินการ จะใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม

โดยให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงาน (อำนวย ชยันต์นคร, 2544, หน้า 85) ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 134) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า การบริหารด้านการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการบริหารอยู่ในระบบที่สาม คือ ระบบการปรึกษาหารือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวินิจฉัยสั่งการในโรงเรียนเกี่ยวกับนโยบายอยู่ที่ผู้บริหาร รายละเอียดจะอยู่ที่หัวหน้าสายหรือหัวหน้ากลุ่มวิชา สุทัศน์ ปิ่นเนียม (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารของศึกษาธิการอำเภอที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยภาพรวม พบว่า มี 2 ด้าน คือ ด้านการควบคุมและการตัดสินใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ฟอร์ท็อฟ (Fjortoft, 1993, p. 26) กล่าวว่า หากต้องการเพิ่มระดับความผูกพันของบุคลากร ต้องพยายามให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นอกจากนั้น หากบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การในระดับมากแล้ว บุคลากรจะตั้งใจ เสียสละที่จะทำงานให้องค์การ อีกทั้งจะมีความคิดเกี่ยวกับองค์การเป็นไปในทางบวก (Greenberg & Baron, 1993, pp. 176-177)

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษามุ่งเน้นไปที่ผลผลิต คือ นักเรียน ให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการกระตุ้น จูงใจให้ครูได้มีการพัฒนาตนเอง พัฒนางานที่ทำ มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนเสริมสร้างความพึงพอใจให้ครูทุ่มเทงานเพื่อคุณภาพของสถานศึกษานอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานเต็มกำลัง ตามความรู้ความสามารถ จากประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนา หรือศึกษาดูงาน ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p. 51) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลการจัดการศึกษาว่า เป็นการที่ผู้บริหารการศึกษา สามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นจุดศูนย์รวมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 86) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไพศาล บุญสูงเนิน (2542, หน้า 136) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาทั้งที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก หรือมีความสำเร็จตามเป้าหมายมาก วันชัย นพรัตน์ (2540)

ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก และ ปิยะชาติ เศวตร์ (2540) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 11 พบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 12 มีระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และต่ำสุด คือ ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายแต่ละด้านไว้ ดังนี้

2.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการแก้ปัญหาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เมื่อมีปัญหา สามารถแก้ไขเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าได้ ดังคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนประกอบด้วยคนหลายกลุ่ม หลายฝ่าย ในการทำงานร่วมกันความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ (Glickman, 1990, p. 213) แต่ผู้บริหารต้องสามารถบริหารความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จึงจะทำให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน (Northcraft & Neal, 1990, p. 213) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีภรณ์ ศิวรานนท์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อยู่ในระดับมาก อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 37) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้านการแก้ปัญหาโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีเป้าหมายในการบริหารงาน และมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียนอยู่เสมอ รวมทั้งครูมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงโดยการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียนสอดคล้องและทันกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คณะครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้วิธีการประเมินผล

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานต่าง ๆ (สำเริง รองในเมือง, 2546, หน้า 67) ดังคำกล่าวของ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2540, หน้า 48) ที่ว่า ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้เอาใจใส่ในการพัฒนาตนเอง โรงเรียน และบุคลากรให้มีศักยภาพ และเกิดความพร้อมมากที่สุด อำนวยความสะดวก ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนีภรณ์ ศิวรานนท์ (2542) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก และ อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้านการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

2.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูสามารถอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม แสดงพฤติกรรมที่ดีงาม สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ดังคำกล่าวของ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545) ที่ว่า ทุกอย่างพุ่งผลที่จะเกิดไปที่ตัวเด็ก การกระทำทุกอย่างจึงเริ่มที่ตัวเด็ก หรือออกไปจากตัวเด็ก จะมีเป้าสิ้นสุดที่ตัวเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับมาก และ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ประสิทธิผลในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ สามารถส่งเสริม พัฒนาเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทางวิชาการให้เป็นไปตามที่คาดหวัง และมีมาตรฐานด้วยการจัดส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอ มีการประเมินความพร้อมของนักเรียนก่อนทำการสอน (สำเริง รองในเมือง, 2546,

หน้า 66) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 87) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนด้านความ สามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย อยู่ในระดับมาก วันชัย นพรัตน์ (2540) เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามความรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์มาก อยู่ในระดับมาก และ บุญลือ จันทศร (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาอยู่ในระดับมาก

3. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบผลดังนี้

3.1 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง และผ่านการอบรมผู้บริหาร ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ได้จัดให้มีการอบรมสำหรับผู้บริหารทั้งเก่าและใหม่ทุกคน จึงทำให้ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และกระบวนการในการบริหารงาน มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริหารงาน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ซึ่งกันและกัน ได้รับข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารของตนให้เหมาะกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและวางแผนนโยบายการบริหาร จากเหตุผลดังกล่าว น่าจะทำให้พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญลือ จันทศร (2542, หน้า 116) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน มารีอา ตอวิเชียร (2538) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร ในการดำเนินการเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทกรมสามัญศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่าพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร ในการดำเนินการเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และวิเชียร ควรประกอบกิจ (2536) ที่ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียงด้านการเป็นผู้นำเท่านั้นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีพฤติกรรมการเป็นผู้นำสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่

3.2 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าจากทั้งหมด 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ถึง 7 ด้าน คือ การเป็นผู้นำ การจูงใจการติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน การตัดสินใจ การควบคุมการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีเพียงด้านการกำหนดเป้าหมายเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้ว่าในปัจจุบันโครงสร้างของโรงเรียนทุกแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาด้านวิชาการ จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2547) แต่ผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนจะเน้นเป้าหมายที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติชัย รุจิมงคล (2544, หน้า 86) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 พบว่า ทักษะการบริหารงานโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 โดยรวมในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับ ประถม และมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 ด้านความคิดรวบยอด ในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทมูลนิธิทางศาสนา และโรงเรียนเอกชนทั่วไป

แม้ว่าเป้าหมายร่วมทางการศึกษาที่ตัวนักเรียน แต่มีเป้าหมายส่วนหนึ่งขององค์กรที่ต่างกัน กล่าวคือ โรงเรียนเอกชนประเภทมูลนิธิทางศาสนามีเป้าหมายทางการกุศล ส่วนโรงเรียนเอกชนประเภททั่วไปจะมีเป้าหมายทางธุรกิจ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิรินทิพย์ ป้อมบุปผา (2545, หน้า 63) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ที่บริหารงานอยู่ในโรงเรียนซึ่งมีที่ตั้งต่างกัน มีแบบพฤติกรรมผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) อยู่5 ด้านได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลร่วมกัน ด้านการตัดสินใจ และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ในความเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกันนั้น ถึงแม้ว่าครูจะได้รับการพัฒนาในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ก่อนที่จะได้รับมอบหมายงาน มีเป้าหมายของโรงเรียนตรงกันทุกคน แต่ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีส่วนทำให้เกิดทัศนคติต่อผู้บริหารแตกต่างกัน และผู้บริหารทุกคนแม้ว่าได้ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพผู้นำก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน แต่ทุกคนจะแตกต่างกันตามประสบการณ์ที่มีอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส คงวัฒนะ (2545, หน้า 48) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา ตามความคิดเห็นของพนักงานครู สังกัดเมืองพัทยา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา ตามความคิดเห็นของพนักงานครู สังกัดเมืองพัทยา ที่มีประสบการณ์มาก กับประสบการณ์น้อย มีทัศนะแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิรินทิพย์ ป้อมบุปผา (2545, หน้า 65) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้วที่มีประสบการณ์มาก กับที่มีประสบการณ์น้อย มีพฤติกรรมผู้นำไม่แตกต่างกัน กิติชัย รุจิมงคล (2544, หน้า 88) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประสบการณ์ที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน สุนีภรณ์ ศิวรานนท์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก กับครูที่มีประสบการณ์

ในการสอนน้อย ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 89) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบผลดังนี้

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกเท่านั้น ที่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันมีการจัดอบรมสัมมนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นประจำ และต่อเนื่อง ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ให้แต่ละสถานศึกษาได้มีการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวชี้คุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จะจัดรูปแบบการบริหารงาน โดยแบ่งงานเหมือนกัน แต่โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ย่อมมีการจัดระบบงานตามความเหมาะสมกับขนาดและภารกิจของโรงเรียน เพื่อให้การบริหารงานเกิดความคล่องตัว โดยมีเป้าหมายหลัก คือ จัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ แต่วิธีการที่จะดำเนินงานไปสู่เป้าหมายนั้น โรงเรียนแต่ละขนาดจะมียุทธวิธีในการดำเนินการของตนเอง ทั้งการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย ส่งเสริมและพัฒนาด้านจริยธรรม คุณธรรมของนักเรียนให้มีความประพฤติดี เหมาะสมกับวัย สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ปรับปรุง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (สุนีภรณ์ ศิวรานนท์, หน้า 103) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณรรน์ จันทรภัทร (2538) ที่พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเขตการศึกษา 12 จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เฉิดเฉลา แก้วประเคน (2538) ที่พบว่า ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีประสิทธิผลของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และ อุษณีย์ รักซ้อน (2543, หน้า 86) พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าจากทั้งหมด 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ถึง 3 ด้าน มีเพียงด้านการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเท่านั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิผลของโรงเรียนแต่ละประเภท ต้องอาศัยปัจจัยทางทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งปัจจัยทางทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน ทั้งปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ คุณลักษณะ พฤติกรรมของผู้บริหาร พฤติกรรมของครู และบรรยากาศในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนทุกประเภทต้องนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา กระบวนการปรับปรุงโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะเป็นการวางรากฐานโรงเรียนให้มีชีวิตชีวา ตื่นเต้น มีลักษณะก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ (สุรัฐ ศิลปอนันต์, 2545, หน้า 27) จะเห็นได้ว่า โรงเรียนประเภทต่าง ๆ ที่เปิดสอนต่างระดับการศึกษากัน ย่อมมีจุดหมายปลายทางต่างกันด้วย ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เช่น โรงเรียนในระดับปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนก่อนวัยเรียนการศึกษาภาคบังคับทุกคน ได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากล สามารถประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2547) ดังนั้น โรงเรียนประเภทต่าง ๆ แม้ว่าจะมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การปฏิรูปการศึกษา แต่วิธีการในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาต่างกัน ส่วน โรงเรียนเอกชนทั่วไปนั้น มักเป็นโรงเรียนที่ดำเนินงานในลักษณะของธุรกิจปนกับพัฒนาบุคคลของสังคม แต่ลักษณะการดำเนินการให้อยู่รอดต้องดูที่การดำเนินการที่คุ้มทุน ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนจึงต้องมีทักษะการบริหารที่แตกต่างทั้งยุทธวิธี และกระบวนการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติชัย รุจิมงคล (2544) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกัน และจากการศึกษาของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน พบว่า โรงเรียนที่มีผู้บริหารดำรงตำแหน่งทางการบริหารแตกต่างกัน มีประสิทธิผลไม่แตกต่างกัน แต่ประสิทธิผลของโรงเรียนจะแปรปรวนไปตามวุฒิทางการศึกษาของครูใหญ่ และประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกัน ตามขนาด

ประเภท และที่ตั้ง

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนโยบายของแต่ละสถานศึกษาที่สนองต่อนโยบายของต้นสังกัด และสอดคล้องกับนโยบายในการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ทำให้ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการตามแนวนโยบายนั้น ๆ จึงเป็นผลให้ครูทุกคนต้องรับทราบในหลักการเดียวกัน ไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการสอนนานเท่าใดก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย นพรัตน์ (2534) ที่พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อำนวย ชยันตร์นคร (2544, หน้า 88) ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน วรณรรน์ จันทรภัทร์ (2538) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า การรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อุษณีย์ รักซ้อน (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีภรณ์ ศิวรานนท์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เมื่อจำแนกระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันผู้บริหารส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมมาจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเกิดแนวคิด และมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงาน สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมี

การปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมการบริหารให้มีศักยภาพดียิ่งขึ้น เพราะพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีความสำคัญในการชักจูง กระตุ้นให้ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ โดยผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก มีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เพียงพอ มีการเสริมแรงให้เกิดกำลังใจ ตรวจสอบและประเมินผลอย่างเป็นระบบ (คุณวุฒิ คนฉลาด, 2540, หน้า 226) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 83) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผล มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 141) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา11 วันชัย นพรัตน์ (2540) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 บุญลือ จันทศร (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า พฤติกรรมการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สอดคล้องกับ สำเริง รองในเมือง (2545) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด จีรวัฒน์ แสนสุขทวี (2546, หน้า 92) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับความผูกพันของครูผู้สอนต่อโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูผู้สอนต่อโรงเรียน วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ เพอร์สัน (Person, 1993, p. 3071-A) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยในนอร์ทแคโรไลนา

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

5.1 ด้านการเป็นผู้นำ พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจครูมาก เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และสนับสนุนให้ครูเสนอแนวทางการดำเนินงาน ใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน เมื่อครูได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงานได้ เขาจะรับผิดชอบงานอย่างเต็มที่ เต็มกำลังความสามารถ และได้ผลงานที่มีคุณภาพ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ สร้างสรรค์ระบบที่จะทำให้ครูได้สอน และได้เรียนดีที่สุด ทำให้สิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้มีประสิทธิผลมากที่สุด (Hughes, 1994; Wasley, 1992, p. 67) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารใช้พฤติกรรมการบริหารการเป็นผู้นำที่ถูกต้อง และเหมาะสม จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สอดคล้องกับ พิทยา บวรวัฒนา (2541, หน้า 68) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของผู้นำในการมีอิทธิพลต่อคนอื่นในกลุ่ม ให้มุ่งมั่นทำงาน หรือบรรลุเป้าหมายส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 68) พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียน จีรวัฒน์ แสนสุขทวี (2546, หน้า 92) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับความผูกพันของครูผู้สอนต่อโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูผู้สอนต่อโรงเรียน และ พิมพ์ภักดิ์ ปล้องอุดม (2544, หน้า 95) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนโสตศึกษา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา โดยรวม มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน

5.2 ด้านการจูงใจ พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูพัฒนางานที่รับผิดชอบโดยอิสระ มีการใช้ปัจจัยที่เกิดจากเป้าหมายของกลุ่มเป็นพลังจูงใจในการปฏิบัติงาน และให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินการ และประเมินความ ก้าวหน้าของงาน เมื่อครูได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่า เขาจะตั้งใจปฏิบัติงาน อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนมูลนิธิคณะ

เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 133) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 และ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการจูงใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด

5.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และถูกต้องแก่ครู จึงทำให้มีการพบปะหารือ ติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เกิดความเข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 134) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ รีด (Reed, 1987, p. 1388-A) ที่พบว่า พฤติกรรมของครูใหญ่ในรัฐนิวยอร์ค มีการติดต่อสื่อสารแบบหลายทิศทาง ครูจะมีความพึงพอใจสูง และนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย

5.4 ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการติดต่อสัมพันธ์กัน ให้ความร่วมมือในการทำงาน และให้ความเชื่อถือ

ไว้วางใจว่าครูจะปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ชูทรัพย์ (2538) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ของพนักงานครูเทศบาล โรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 พบว่า การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน เป็นการใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 90) ที่ศึกษาเรื่อง ความ สัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 134) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) พบว่าพฤติกรรมการบริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด และ วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5.5 ด้านการตัดสินใจ พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการมุ่งให้เกิดการปฏิบัติงานแบบเป็นทีม โดยทุกคนจะรู้สึกถึงความรับผิดชอบในงาน อันเป็นการก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 90) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 134) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด และ วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5.6 ด้านการกำหนดเป้าหมาย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการกำหนดเป้าหมาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่ม ก่อนที่จะกำหนดเป้าหมาย โดยให้ครูแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้ครูยอมรับกันโดยเปิดเผย และพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2543, หน้า 155) ที่กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจ ในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคตขององค์การ สอดคล้องกับ สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2533) ที่กล่าวว่า เป้าหมายเป็นเครื่องบ่งชี้บอกความสำเร็จที่เราต้องการให้เกิดผล อำนวย ชยันต์นคร (2544, หน้า 90) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการกำหนดเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 135) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการกำหนดเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน และ สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 69) พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการกำหนดเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด

5.7 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลในการควบคุม หรือตรวจสอบงานโดยมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูสม่ำเสมอ โดยให้กลุ่มงานทุกระดับมีส่วนร่วมดูแลการดำเนินงาน และใช้ข้อมูลเพื่อพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ทำให้ทราบว่างานที่ทำนั้นเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ก้าวหน้าเพียงใด ได้ผลตามมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือไม่ และ

จะต้องแก้ไขอุปสรรคหรือข้อขัดข้องเพียงใด (อำนวย ชยันต์นคร, 2544, หน้า 91) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 135) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 70) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5.8 ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งให้ครูปฏิบัติงานให้บรรลุผล โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการวางมาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง และครูได้ใช้ความรู้ ความสามารถ จากการอบรมสัมมนามาพัฒนางานทั้งทางด้านการบริหารและการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 164) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมนั้น ถือเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น โดยจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ชูทรัพย์ (2538) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ของพนักงานครูเทศบาล โรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 พบว่า การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม เป็นการใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล อำนวย ชยันต์นคร (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล พบว่า การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 135) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า

พฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สำเริง รองในเมือง (2546, หน้า 70) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด และ วิลัดดา เรืองศรี (2547, หน้า 96) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนกีฬา สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

6. พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ โดยพบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมที่มีอำนาจการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ได้แก่ การควบคุมการปฏิบัติงาน การจูงใจ การตัดสินใจ และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านดังกล่าวรวมกัน สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการปรึกษาหารือกับครูก่อนที่จะออกคำสั่ง จัดงานสอนให้แครูด้วยความยุติธรรม เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะด้านของแต่ละคน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในสายงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาที่สอน จัดหาเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์การทำงานให้แก่ครูอย่างเพียงพอ การใช้พฤติกรรมลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้งานด้านต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536) พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา พฤติกรรมการแก้ปัญหา และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และ ไพศาล ชาญสูงเนิน (2542, หน้า 142) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการตัดสินใจ ต่ำกว่าทุกด้าน จึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ทุกกลุ่มงานในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพราะการตัดสินใจจะก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะนำไปปฏิบัติ และให้เกิดการทำงานแบบเป็นทีม นอกจากนี้การตัดสินใจจะต้องใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ ถูกต้อง แม่นยำ และมีความทันสมัย

1.2 จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วม ต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จึงควรมีการเข้ารับการอบรมหรือพัฒนาร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีทักษะ กระบวนการบริหารที่ดีเยี่ยม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในสถานศึกษาของตน ส่งผลให้การจัดการศึกษามีมาตรฐานยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน หรือจัดให้มีการศึกษาดูงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และควรให้ความสำคัญกับครูผู้สอนมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา อาจกระทำโดยการประชุมหรือจัดตั้งคณะกรรมการสำรวจความต้องการ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ และร่วมกันกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ ดูแล ติดตามการปฏิบัติงานของครู ให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ และมีการกำหนดความผิดที่ชัดเจน ในแต่ละลักษณะของการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

1.3 จากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว ประเภทเอกชน มีพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่าสถานศึกษาประเภทอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม มีการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา หรือศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน และอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

1.4 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ต่ำกว่าทุกด้าน จึงควรมีการส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมทางด้านวิชาการ เช่น การจัดแข่งขันวิชาการประจำภาคเรียน จัดนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมการสอบแข่งขัน หรือประกวดผลงานนักเรียนในระดับต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน

1.5 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีประสิทธิผลของสถานศึกษาต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จึงควรจัดให้มีการประชุมวางแผนเพื่อให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน กรรมการสถานศึกษา ตลอดจนนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษา และดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนบริหารงาน มีระเบียบและแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

1.6 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ที่เป็นสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา มีประสิทธิผลของสถานศึกษาต่ำกว่าประเภทมัธยมศึกษา ประเภทเอกชน และประเภทขยายโอกาส ผู้บริหารสถานศึกษาประเภทมัธยมศึกษา จึงควรมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนโดยผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจทำได้โดยการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และควรออกคำสั่งการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข และส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกในสิ่งที่เขามีความสามารถ จะได้เกิดความภาคภูมิใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา

1.7 พฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการจูงใจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ จึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาตนเอง เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผล ซึ่งอาจทำได้โดยบริหารงานโดยยึดวัตถุประสงค์ (MBO) กล่าวคือ เปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ปัญหา กำหนดโครงการและปฏิบัติตามโครงการ โดยผู้บริหารคอยติดตาม ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของโครงการและกระทำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูเกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน ทุ่มเทพลังความสามารถทุกวิถีทางเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมผู้นำของโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.3 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.4 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.5 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

2.6 การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ดังนั้นหากมีการศึกษาพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอื่น ๆ รวมทั้งมีการเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างในแต่ละจังหวัด จะทำให้เห็นถึงภาพรวมของการวิจัยอย่างครอบคลุม

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University